

Uchwała Nr XXXIV/240/21
Rady Gminy Jedwabno
z dnia 21 września 2021 roku

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Nowe Borowe na lata 2021-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2021 r., poz. 1372/ Rada Gminy Jedwabno uchwala, co następuje:

§1

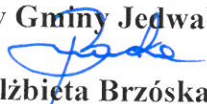
Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Nowe Borowe na lata 2021-2027, przyjęty Uchwałą Nr 2/2021 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Nowe Borowe z dnia 12 sierpnia 2021 r., który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały, w związku z ubieganiem się o środki finansowe z Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko- Mazurskiego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jedwabno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Gminy Jedwabno

Elżbieta Brzóska

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXIV/240/21
Rady Gminy Jedwabno
z dnia 21 września 2021 roku

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NOWE BOROWE NA LATA 2021 – 2027

Nowe Borowe, sierpień 2021 r.

Plan Odnowy Miejscowości Nowe Borowe jest dokumentem, który zawiera w sobie strategię działania oraz plany odnowy sołectwa Nowe Borowe.

I. Opis stanu istniejącego oraz kierunku odnowy wsi

1. Charakterystyka miejscowości

Miejscowość Nowe Borowe jest jedna z 18 sołectw Gminy Jedwabno. Sołectwo zamieszkuje 25 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2020 r.). Położenie geograficzne to: 53⁰30' N i 20⁰40' E.

Jest to mała wieś położona przy trasie Jedwabno – Nidzica, najbliższe miejscowości to Jedwabno i Szuc są oddalone o ok. 4 km. W odległości ok. 7 km płynie rzeka Czarna, która w odległości ok. 15 km wpada do rzeki Omulew. Wieś otoczona jest przez łąki, pastwiska i grunty orne oraz przez las. Niedaleko, bo ok. 14 km od wsi za rzeką Czarną znajduje się rezerwat przyrody „Dęby Napiwodzkie”. Dęby Napiwodzkie, to rezerwat o powierzchni 37 ha, który powstał w 1989 r. i chroni na swym obszarze 3 zespoły roślinne. Najistotniejszym z nich jest grąd gwiazdnicowy i jego drzewostany z 65 potężnymi dębami liczącymi 300-350 lat; najgrubszy dąb ma w obwodzie 600 cm. W runie występują rośliny takie jak: wawrzynek wilczczyko, lilia złotogłów, marzanka wonna, miodunki, pierwiosnki, konwalia majowa, kruszyna pospolita itd. Na wiekowych dębach spotkać można także owocniki rzadkiego grzyba-ozorka pospolitego. Ponadto cały obszar wsi obejmują dwie formy ochrony przyrody: Obszar Natura 2000 oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramudzkiej.

W Nowym Borowym znajduje się 10 domów mieszkalnych i jeden pensjonat „Kuźnia Borowa” czynny przez cały rok. Mieszkańcy utrzymują się głównie z rolnictwa, pracy w lesie lub poza terenem gminy.

Miejscowość posiada dostateczne powiązania komunikacyjne: drogę wojewódzką Jedwabno-Nidzica nr 545 oraz z drogą krajową nr 7 Warszawa-Gdańsk.

Wieś nie posiada kanalizacji i wodociągu. Gospodarka ściekowa we wsi jest rozwiązana poprzez odprowadzanie nieczystości do tzw. szamb. Pomimo, że przez miejscowość przechodzi gazociąg, nie ma możliwości, żeby korzystać z gazu w celach gospodarskich. Mieszkańcy nadal bazują na ogrzewaniu tradycyjnym wykorzystując drewno.

HISTORIA

Nowe Borowe powstało w 1802 roku jako osiedle założone na wykarczowanych nowiznach Lasów Napiwodzkich. Założycielami wsi było 12 chłopów małorolnych z Szuci. Każdy z nich otrzymał po 1,5 łana magdeburskiego ziemi. Pochodzenie pierwszych mieszkańców spowodowało, iż wieś ta w początkach swego istnienia nazywała się Nowa Szuc. Taka nazwa widnieje także w spisie urzędowym z 1820 roku. Używała jej jednak głównie miejscowa

ludność. Władze ze względu na pochodzenie ziemi wykorzystanej pod założenie wsi określały miejscowość jako „Borowe” a później jako „Nowe Borowe”, dla odróżnienia od miejscowości Borowe w powiecie mrągowskim i majątku Borowe w pobliżu Kanigowa. Z czasem nazwa „Nowe Borowe” stała się główną nazwą wsi, niemniej jeszcze do początków XX wieku w dokumentach podatkowych używano nazwy „Nowa Szuć”. W dniu 16 lipca 1938 roku w ramach akcji likwidacji polskich nazw na Mazurach i nadawania nazw niemieckich, określanej przez historyków jako „akcja chrztów”, władze hitlerowskie zmieniły oficjalną nazwę wsi z „Neu Borowen” na „Buschwalde”, czyli „Lasy Buscha”. Nazwa ta pochodziła od nazwiska szefa pruskiej administracji leśnej z czasów, gdy powstawało Nowe Borowe. Po II wojnie światowej polska administracja powróciła do nazwy „Nowe Borowe”.

Po założeniu wieś w dalszym ciągu podlegała administracji leśnej i należała do majątku leśnego w Napiwodzie. Dopiero 3 sierpnia 1867 roku Nowe Borowe stało się samodzielną i niezależną wsią. W 1817 roku Nowe Borowe posiadało 6 chałup i 40 mieszkańców. W następnych latach nastąpił szybki rozwój wsi. W 1848 roku liczyła ona już 18 chałup i 125 mieszkańców, a w 1861 roku 23 chałupy i 154 mieszkańców. W 1939 roku Nowe Borowe miało 42 domy i 169 mieszkańców, wliczając Nowy Las. Wieś posiadała wówczas 5 kolonii. W miejscowości tej działała wówczas gospoda i sklep Lipki, kuźnia, pracownia krawiecka oraz poczta u Grzybka. Podstawą utrzymania mieszkańców było rolnictwo. Funkcjonowało tutaj 25 gospodarstw rolnych, w tym 6 o powierzchni od 0,5 ha do 5 ha, 3 od 5 ha do 10 ha, 4 od 10 ha do 20 ha, 12 od 20 ha do 100 ha. Uprawa roli nie mogła jednak wyżywić wszystkich mieszkańców. Wielu z nich emigrowało za chlebem i wyjeżdżało do pracy zarobkowej w kopalniach i hutach Zagłębia Ruhry na zachodzie Niemiec. Z Nowego Borowego do Gelsenkirchen wyjechał między innymi urodzony w 1870 roku ojciec Fritza Szepana (1907 – 1974), legendy niemieckiej piłki nożnej, piłkarza Schalke 04 Gelsenkirchen, 6 – krotnego mistrza Niemiec i kapitana reprezentacji Niemiec, która na mistrzostwach świata we Włoszech w 1934 roku zajęła 3 miejsce.

W 1910 roku w Nowym Borowym wybudowano szkołę, do której uczęszczali także uczniowie z pobliskiego Dębowca Małego. Budynek tej szkoły przetrwał do dnia dzisiejszego. W plebiscycie z 11 lipca 1920 roku w Nowym Borowym na Prusy Wschodnie (Niemcy) oddano 112 głosów, na Polskę nie głosował nikt. Ostatnim sołtysem wsi przed 1945 rokiem był Julius Lipka. Wskutek działań wojennych w 1945 roku i zniszczeń dokonanych przez żołnierzy Armii Czerwonej Nowe Borowe poniosło znaczne szkody i utraciło wiele zabudowań. Spłonęła praktycznie cała wieś z wyjątkiem szkoły. Sporo mieszkańców wsi zostało zamordowanych przez sowieckich żołnierzy.

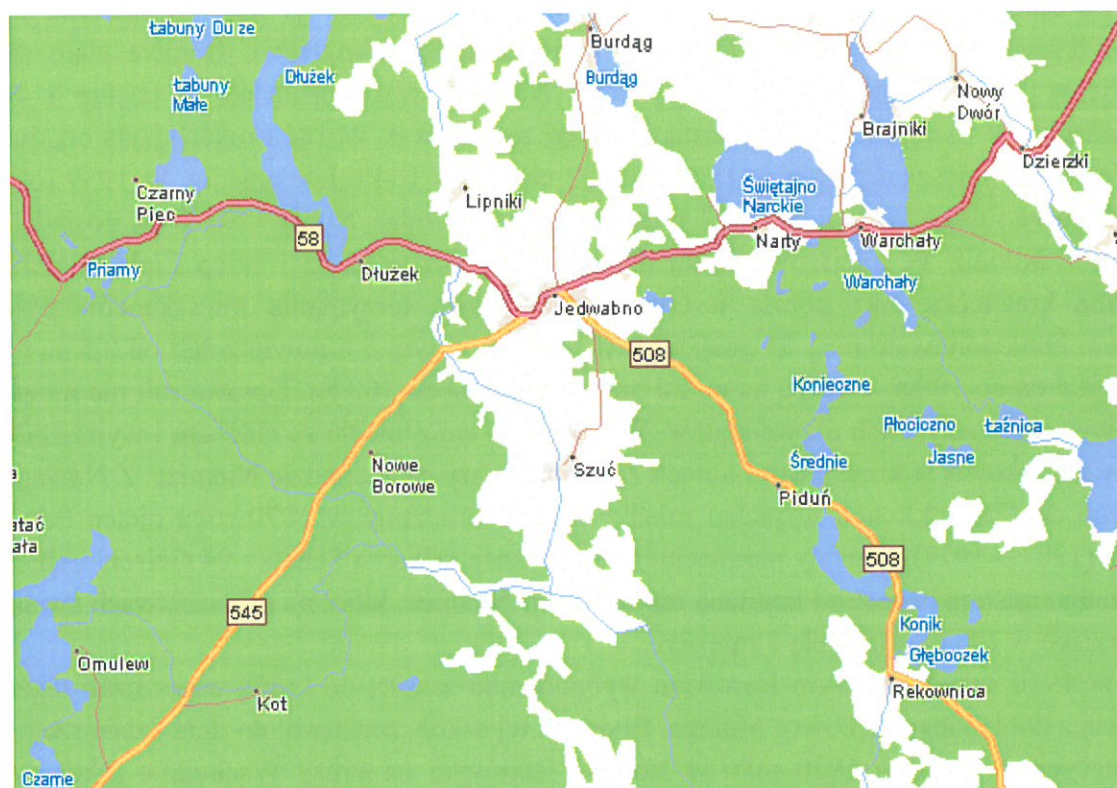
Po II wojnie światowej w Nowym Borowym osiedliło się wielu mieszkańców z różnych regionów przedwojennej Polski. Odbudowywali oni zniszczoną przez wojnę wieś. Wieloletnim sołtysem Nowego Borowego był Mikołaj Bajurko a obecnie już od szeregu lat funkcję tę sprawuje jego syn Tadeusz Bajurko. W ostatnich latach we wsi powstało ekologiczne oświetlenie miejscowości a w 2019 roku na głównej ulicy Nowego Borowego położono asfalt, zapewniając mieszkańcom wygodny dojazd do domów.

W 2020 roku Nowe Borowe posiadało 10 domów i 25 mieszkańców. Jest ono niewielką miejscowością położoną przy głównej drodze Jedwabno – Nidzica, ale na uboczu, wśród lasów, co zapewnia mieszkańcom tej wsi ciszę i spokój. Urok i historia Nowego Borowego sprawiają, że miejscowość ta jest ciekawym punktem na mapie Gminy Jedwabno

Obecnie w Nowym Borowym znajduje się 10 domów mieszkalnych i jeden pensjonat Kuźnia Borowa. Miejscowość zamieszkuje 25 mieszkańców. Jest to ludność napływowa z tzw. „Akcji Wisła”.

Mieszkańcy Nowego Borowego zamieszkują stare, po mazurskie domy, których nie zniszczyły działania wojenne. Nie ma tutaj tendencji, żeby wieś wróciła do przedwojennej świetności, gdyż młodzi nie myślą o pozostaniu w tej miejscowości i budowie nowych zagrod.

Rys.1. Położenie wsi Nowe Borowe

ANALIZA ZASOBÓW WSI

Środowisko przyrodnicze jest tu bardzo bogate. Okolice wsi obfitują w ciekawe krajobrazy, bliskość rzek (Czarna i Omulew), jezior (Dłużek, Omulew, Jedwabskie, Narty). Bogata flora (rezerwat Dęby Napiwodzkie, ciekawe torfowiska z roślinką okrągłolistną oraz pełne niespodzianek łąki na „Kępie”) i fauna (bobry, cietrzewie, żurawie, daniele, łosie, wilki, jenoty itd.) przyciągają przyrodników.

Gleby są tu bardzo słabe i kamieniste V i VI klasy bonitacji. Nie są to zatem gleby urodzajne.

Stare budynki wiejskie wymagają generalnych remontów i poprawienia estetyki obejść.

Wszelkie instytucje jak: szkoła, Ośrodek Zdrowia, remiza, GOK, GOPS itd. znajdują się w miejscowości Jedwabno.

KIERUNKI ROZWOJU WSI

Ze względu na stagnację w rozwoju wsi należałoby na wstępie poprawić jakość życia mieszkańców poprzez racjonalne wykorzystanie walorów przyrodniczych – a co za tym idzie rozwinąć tu turystykę i agroturystykę. Wpłynęłoby to znacznie na migrację młodych oraz rozbudowę wsi.

II. Opis planowanych przedsięwzięć

Projekty dotyczą przedsięwzięć mających na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz estetykę wsi. Dotyczą one tematycznie takich zagadnień jak:

1. Wybudowanie wodociągu i kanalizacji (lub oczyszczalni).
2. Rozbudowa i modernizacja oświetlenia
3. Utworzenie strony internetowej sołectwa
4. Budowa tras rowerowych na terenie sołectwa
5. Organizacja imprez integracyjno-kulturalnych
6. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
7. Rewitalizacja wsi
8. Mała retencja
9. Rozwój fotowoltaiki i alternatywnych źródeł ogrzewania

Ocena mocnych i słabych stron miejscowości – analiza SWOT

MOCNE STRONY:

- ✓ Położenie przy drodze wojewódzkiej i powiązanie komunikacyjne z krajową 7.
- ✓ Walory przyrodniczo-krajobrazowe – raj dla przyrodników.
- ✓ Bliskość rzek i jezior.
- ✓ Dobre warunki rekreacyjne.
- ✓ Życzliwi mieszkańcy.
- ✓ Rosnące zainteresowanie agroturystyką.

SŁABE STRONY:

- ✓ Brak dostępu do Internetu.

- ✓ Brak kanalizacji i wodociągu.
- ✓ Brak dobrej infrastruktury (oświetlenie, ścieżka rowerowa).
- ✓ Słabo rozwinięta baza noclegowa.
- ✓ Migracja młodych.
- ✓ Brak wiary w poprawę warunków życia.

SZANSE:

- ✓ Maksymalne wykorzystanie funduszy unijnych pod kątem ochrony środowiska, rozwoju turystyki i agroturystyki oraz poprawy warunków życia.
- ✓ Dostęp do gazu z gazociągu jako najtańszego źródła energii.
- ✓ Dostęp do Internetu jako źródła informacji i kontaktu ze światem.
- ✓ Poprawa estetyki wsi.
- ✓ Budowa tras rowerowych oraz zwiększenie bezpieczeństwa na drodze i atrakcyjności terenu.
- ✓ Pomoc finansowa i merytoryczna samorządu gminnego.
- ✓ Współpraca z Nadleśnictwem Jedwabno (droga, ścieżki rowerowe zlokalizowane na terenach LP).

ZAGROŻENIA:

- ✓ Brak operatywności ze strony władz gminy.
- ✓ Zanieczyszczenie środowiska.
- ✓ Bezrobocie.
- ✓ Migracja młodzieży i brak przyrostu naturalnego.

**Planowane projekty i zadania inwestycyjne w latach 2021-2027 r. dla sołectwa
Nowe Borowe.**

Lp.	Nazwa inwestycji	Wartość inwestycji w zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
1.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej (lub oczyszczalni)	5 000000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno
2.	Rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego	100000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno
3.	Utworzenie strony internetowej sołectwa	3000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno
4	Budowa tras rowerowych na terenie sołectwa	100000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny
5	Organizacja imprez integracyjno-kulturalnych	20000,00	2021-2027	Budżet Gminy Jedwabno Udział finansowy mieszkańców
6	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	200000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno Udział finansowy mieszkańców

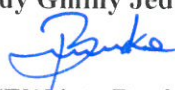
7	Rewitalizacja wsi	30000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno
8	Mała retencja	-		Udział mieszkańców
9	Rozwój fotowoltaiki i alternatywnych źródeł ogrzewania	100000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno Udział finansowy mieszkańców

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY JEDWABNO
Brzóska
Elżbieta Brzóska

Imienny wykaz głosowania radnych

Rady Gminy Jedwabno nad uchwałą nr XXXIV/240/21 z dnia 21 września 2021 roku w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Nowe Borowe na lata 2021-2027.

Lp.	Nazwisko i imię	Głos „za”	Głos „przeciw”	Głos „wstrzymujący się”
1.	Iwona Arbatowska	X		
2.	Wioleta Antosiak	X		
3.	Elżbieta Brzóska	X		
4.	Daniel Dunajski	X		
5.	Grażyna Jaguszewska	X		
6.	Sylwester Janowski	X		
7.	Krystyna Kabała	X		
8.	Teresa Licka	X		
9.	Jan Mil	X		
10.	Dariusz Piórkowski	X		
11.	Kamila Szczepańska	—		
12.	Magdalena Sznajder	X		
13.	Marianna Szydlik	X		
14.	Danuta Trzcńska	X		
15.	Katarzyna Wiktorowska	—		
Podsumowanie:		13	0	0

Przewodnicząca
Rady Gminy Jedwabno

(Elżbieta Brzóska)

